

Muurhaken

Onder de huishoudelijke gebruiksvoorwerpen nemen de muurhaken een bescheiden plaats in. Het materiaal is geelkoper. Voor de vervaardiging van de haken werd gebruikt gemaakt van een houten, stenen of loden model. In deze vorm goot de geelgieter het vloeibare metaal. Na stolling werd de haak verder bewerkt.

Over de geelgietersambacht is weinig bekend. Vanaf 1585 werd de leidende plaats in de koper- en bronshandel van Antwerpen overgenomen door Amsterdam en Rotterdam. In bronnen uit het begin van de 17^e eeuw komen gegevens over geelgieters en gieterijen voor. De Amsterdamse geelgieters behoorden niet tot een gilde, maar onderhielden wel relaties met het smidsgilde. Iedere geelgieter had zijn eigen specialiteit. Zo waren er bellenmakers, gewichtmakers en kranenmakers. Over het gebruik van geelkoperen haken in de 16^e en 17^e eeuw geven schilderijen van Joachim de Bueckelaer, Quringh Brekelencam, Jan Steen en Gabriel Metsu informatie. Hieruit blijkt, dat dergelijke haken vooral voorkomen in de keuken- en huiskamerinterieurs van gegoede burgers. Herberg- en keukeninterieurs van Adriaan Brouwer en Adriaan van Ostade laten zien dat minder draagkrachtigen in plaats van haken grote spijkers met ronde of platte kop gebruikten om voorwerpen aan op te hangen. De haken werden meestal op een rij door middel van spijkers op een houten achtergrond bevestigd. Aan de haken hangen wild en gevogelte of kruiken, kannen en ketels.

De welvoorziene keuken van Joachim de Beuckelaer uit 1566

↑ Huishoudscène van Adriaan van Ostade uit 1663

Bron: Opgravingen in Amsterdam